نکوداشت ۲ هنرمند فقید سینما در جشنواره فجر

مراسم نکوداشت دو هنرمند فقید سینمای ایران، پرویز پورحسینی بازیگر و چنگیز جلیلوند صداپیشه و بازیگر که امسال به دلیل ابتلا به بیماری کرونا از میان ما رفتند، در مراسم اختتامیه سی‌ونهمین جشنواره فیلم فجر برگزار خواهد شد. پورحسینی در دوران فعالیت خود دو بار نامزد دریافت جایزه بهترین بازیگر نقش مکمل مرد و برنده یک دیپلم افتخار از جشنواره فیلم فجر شد. این بازیگر نام‌آشنا در ۷ آذر ۹۹ بر اثر ابتلا به بیماری کرونا درگذشت. عنوان «مرد حنجره طلایی» و «آقای دوبله ایران» که به میان می‌آید، نام چنگیز جلیلوند یکی از مهم‌ترین نام‌هایی است که در ذهن علاقه‌مندان به سینما ثبت شده است. در سال ۹۹ ویروس کرونا این هنرمند برجسته را نیز از جامعه هنری ایران گرفت اما صدای ماندگارش در یادها زنده است. بنا بر اعلام روابط عمومی جشنواره فیلم فجر، سی‌ونهمین جشنواره فیلم فجر از ۱۲ تا ۲۲ بهمن ۹۹ هم‌زمان با چهل‌ودومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران به دبیری سیدمحمدمهدی طباطبایی‌نژاد برگزار خواهد شد.

تازه‌ترین وضعیت برگزاری جشنواره فجر در استان

معاون امور هنری و سینمایی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره آخرین وضعیت برگزاری جشنواره فیلم فجر در استان توضیح داد. حدود بیست روز پیش بود که سیدمهدی طباطبایی‌نژاد دبیر سی‌ونهمین دوره جشنواره فیلم فجر در نشست آنلاین «چون و چراهای جشنواره فیلم فجر» برگزاری این رویداد را در شهرستان‌ها بعید دانست. اما با توجه به فروکش کردن کرونا در کشور و خارج شدن شهرها از وضعیت قرمز باردیگر بحث برگزاری مهم‌ترین رویداد سینمایی کشور در شهرستان‌ها بر سر زبان‌ها افتاده‌است. به طوری که بسیاری احتمال داده‌اند سی‌ونهمین دوره جشنواره فیلم فجر با رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی با حضور مردم و تماشاگران در تهران و برخی شهرستان‌ها برگزار شود. محمدرضا محمدی معاون امور هنری و سینمایی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی نیز درباره آخرین وضعیت برگزاری جشنواره فیلم فجر در استان به خبرگزاری ایسنا چنین توضیح داده‌است: اکنون تصمیم بنا بر نمایش فیلم‌های جشنواره در استان‌هاست. به گفته او در یکی دو روز آینده مشخص خواهد شد که شیوه نمایش به چه صورت خواهد بود و آیا ستاد استانی مقابله با کرونا با برگزاری جشنواره موافق است یا خیر.

«ممیزی» گریبان ۴ فیلم را گرفت

یک هفته تا آغاز رسمی جشنواره فیلم فجر مانده ولی چالش‌ها بر سر راه نمایش چهار فیلم مهم همچنان باقی است. بنا بر اخباری که پیش از این منتشر شده‌بود، «شیشلیک» ساخته محمدحسین مهدویان و «قاتل و وحشی» به کارگردانی حمید نعمتا... با ممیزی‌هایی همراه شده‌اند که صدور پروانه نمایش آن‌ها را با مشکل روبه‌رو کرده‌است. به گزارش فیلم‌نیوز، به‌تازگی نیز خبر به مشکل خوردن دو فیلم «روشن» ساخته روحا... حجازی و «چپ راست» به کارگردانی حامد محمدی منتشر شده‌است تا عملا تکلیف اکران چهار فیلم مهم جشنواره مشخص نباشد. در این بین نکته جالب توجه، حضور رضا عطاران بازیگر مشهدی در دو فیلم پرچالش امسال یعنی «شیشلیک» و «روشن» است.

۲ سریال جدید در راه شبکه نمایش خانگی

سریال‌های «سیاوش» و «خوب، بد، جلف: رادیواکتیو» در روزهای آینده در شبکه نمایش‌خانگی توزیع می‌شوند تا مجموع سریال‌های در حال پخش این مدیوم به عدد چهار برسد. این روزها دو سریال «قورباغه» به کارگردانی هومن سیدی و «ملکه گدایان» ساخته حسین سهیلی‌زاده در دسترس مخاطبان شبکه نمایش‌خانگی قرار گرفته است که هرکدام طرف‌داران خاص خودشان را پیدا کرده‌اند. بنا بر اخبار منتشر شده قسمت اول سریال «سیاوش» به کارگردانی سروش محمدزاده سینماگر مشهدی ساعت ۱۲ جمعه ۱۰ بهمن از طریق سایت نماوا منتشر خواهد شد. در این مجموعه درام بازیگرانی چون میلاد کی‌مرام، رضا کیانیان و مجید صالحی به ایفای نقش می‌پردازند. همچنین براساس روزشماری که سایت فیلیمو برای آغاز پخش مجموعه «خوب، بد، جلف: رادیواکتیو» به کارگردانی پیمان قاسم‌خانی گذاشته است، قسمت اول این مجموعه سه روز دیگر توزیع می‌شود. «خوب، بد، جلف: رادیواکتیو» که در ژانر کمدی و اکشن ساخته شده از حضور بازیگرانی چون پژمان جمشیدی، سام درخشانی، حامد کمیلی، فرهاد آئیش، گوهر خیراندیش، امیرمهدی ژوله، مارال فرجاد، آناهیتا درگاهی و محمد بحرانی بهره گرفته‌است.

هنرمندان تئاتر مشهد از ضرورت اجرای تئاتر مجازی می‌گویند

بازگشت امید، با حضور مخاطب

سمیرا شاهیان
l.kouchakzadeh@shahraranews.ir

تماشاخانه

در دوران کرونا، دوباره اهمیت امنیت شغلی جامعه هنری که یکی از آسیب‌پذیرترین اقشار در رویارویی با پاندمی‌های پیش‌بینی‌ناپذیر بودند، اثبات شد. اکنون، حال و روز تئاتر، همچون ساختمانی فروریخته است که پرسش درباره وضعیت کنونی و البته مشکلات آن، جزو حرف‌های تکراری است که هنرمندان هم از بیان آن خسته شده‌اند. حتی اگر همین امروز پایان شیوع کرونا اعلام شود، علاوه بر اینکه اجرای تئاتر در قیاس با سال گذشته، از نظر اقتصادی دشوارتر شده است، بازهم زمان می‌برد تا تماشاگران از فشار روحی ناشی از کرونا رها یابند و مثل گذشته به تماشای تئاتر بنشینند. بنابراین گزاف نیست اگر بگوییم شرایط تئاتر بحرانی است و در این وضعیت، باید متولی یا متولیان این هنر، نگاه خود را تغییر بدهند. جدای از اینکه بازسازی صحنه‌های فعال نمایش، پس از ماه‌ها تعطیلی نیازمند توان بالای اهالی تئاتر است تا بتوانند مخاطبان سابق خود را به دست بیاورند، در این شرایط شاید اندیشیدن به موضوع ضبط تئاتر و بررسی زیرساخت‌ها و بسترهای پخش آن از شبکه نمایش خانگی، از منطقی‌ترین روش‌ها برای مقابله با عواقب همه‌گیری کرونا باشد. زیرا آثار ارزشمند تئاتر در بسیاری از کشورها، بعد از اجرای عمومی، ضبط می‌شوند و در اختیار تماشاگران در سراسر جهان قرار می‌گیرند. با ایجاد تغییراتی در تکنیک‌ها و مشارکت گرفتن از کارگردانان تصویری و هنری می‌توان نمایش‌ها را با بهترین کیفیت ضبط و در موقعیت‌های مختلف از آن درآمد کسب کرد.

در این باره با هنرمندان تئاتر مشهد صحبت کرده‌ایم و دیدگاه آن‌ها درباره سوق دادن این هنر به سمت ضبط‌های استاندارد را جویا شدیم. همچنین از انعطاف‌پذیری آن‌ها در پذیرش موقتی داشتن صحنه نمایشی بدون مخاطب پرسیده‌ایم که البته بیشتر با این موضوع مخالف و خواهان اجرای زنده تئاتر بودند.

به‌جای تئاتر آنلاین باید نمایش‌ها را بخرند

محمد نیازی کارگردان جوان مشهدی ذات صحنه نمایش را به زنده بودنش می‌داند و می‌گوید: زمانی که تئاتر را در قالب تصویر ارائه می‌دهید چشمی که به سینما، با آن همه جلوه‌های ویژه و اتفاق عادت کرده است، نمایش ضبط شده را نمی‌پسندد و نمی‌بیند. این یک اصل ضروری است که تئاتر به دلیل اجرای زنده برای مخاطب است که زنده است. امسال در تهران، چند سایت از جمله تیوال و نمایش نت، تئاترهای برخط را تجربه کردند، نیازی این تجربه را شکست خورده می‌داند و توضیح می‌دهد: با اینکه نمایش‌های تهرانی و شاخص بودند و در اجراهای عمومی برایشان اتفاقات خوبی افتاده بود، عملا با شکست روبه‌رو شدند. من بلیت یکی، دو نمایش را خریدم و تماشا کردم، اما من را نمی‌توانید با مخاطب عمومی تئاتر مقایسه کنید، مخاطب ترجیح می‌دهد به جای تئاتر آنلاین، فیلم و سریال ببیند. از این رو، خیلی به این موضوع خوش‌بین نیستم مگر اینکه قرار به نگاه حمایتی از هنرمندان باشد؛ مثلا در گاهی ایجاد کنند و نمایش‌هایی که از قبل تولید شده و در اجرا موفق بوده‌اند را به صورت فیلم تئاتر ارائه و از این طریق به هنرمندان کمک کنند.

به نظر او تئاتر آنلاین وقتی اتفاق مبارکی است که در کنار آن بلیت‌فروشی شود و برای هنرمند آورده مالی داشته باشد: شورای شهر بودجه‌ای برای حمایت از هنرمندان تئاتر در نظر گرفت و اعلام کرد ما بلیت می‌خریم و آورده مالی‌اش را به کارگردان می‌دهیم، اما زمانی که اجرایی وجود ندارد چه بلیتی می‌خواهند بخرند؟ حمایت باید این‌گونه باشد که نمایش تولید شده را بخرند. او با اشاره به افزایش سرسام‌آور هزینه‌های تولید نمایش ادامه می‌دهد: اگر اکنون کرونا نابود شود فکر می‌کنید تئاترها اجرا می‌شود؟ پاسخ غم‌انگیز است؛ خیر. به دلیل اینکه نمایش‌هایی در مدیوم کار من که بزرگ و پرهزینه بودند غیرممکن است. سال ۹۶ یکی از آثار نمایشی‌ام را با ۱۵۰میلیون تومان تولید کردم و ۲۰۰میلیون تومان فروخت. در صورتی که اگر بخواهم این نمایش را دوباره تولید کنم باید ۳۵۰میلیون هزینه کنم. آیا مخاطبان حاضرند برای تماشای یک نمایش، ۸۵هزار تومان پول بلیت دهند؟

نیازی با اشاره به نمایش موزیکال «سوئینی تاد» که اکنون دکورش در سالن اصلی برپاست و تاکنون ۷۰میلیون تومان برای آن هزینه کرده است، می‌گوید: اگر بخواهم کارم را به اجرا برسانم حداقل ۵۰میلیون تومان دیگر باید هزینه کنم و کسی حاضر نیست ۲۰۰میلیون تومان این نمایش را بخرد تا آنلاین پخش شود. بنابراین پیشنهاد خرید نمایش‌های گذشته تنها راه منطقی است.

تئاتر با مخاطب زنده است

حسین اکبرپور، بهمن ۱۳۹۸ باز تولید نمایش «اتاق ورونیکا» را روی صحنه برد و پس از پایان اجرای عمومی آن، شیوع کرونا در ایران آغاز شد. او پیش‌تر «اُپرای جانی سکیکی» را در سالن اصلی تئاتر شهر و «ما داریم از این خونه می‌ریم» و «چشماتو ببند به انگلستان فکر کن» را روی صحنه برده بود.

این کارگردان تئاتر نیز صحنه نمایش را جزو اتفاقات هنری می‌داند که گرماگرم سالن و حضور مخاطب، عیارش را تعیین می‌کند و می‌گوید: من همیشه به این اتفاق که تئاتر آنلاین اجرا شود، گارد داشتم. خیلی از دوستان با من صحبت کردند با توجه به کرونا، اجرایمان را آنلاین کنیم ولی به نظر من آن حسی که باید به مخاطب منتقل شود از دریچه دوربین و تصویر به مخالب القانمی‌شود.

با این حال اکبرپور نظری متفاوت‌تر دارد و می‌افزاید: ما در برهه‌های مختلفی از تاریخ، تئاتر را از دست داده‌ایم؛ مثلا طاعون آمده و تئاتر اجرا نشده است، جنگ شده یا هر اتفاق دیگری، ولی تئاتر همچنان ماندگار بوده و این‌ها که تمام شده به زیست و حیات خودش ادامه داده است.

او معتقد است: هنر تئاتر در شرایط کنونی کشور ما چه گره‌ای می‌خواهد باز کند که پخش برخطِ آن باز کند؟ در زمانی که مخاطب حضور داشت، صحنه نمایش به واسطه ممیزی و سانسور، هیچ گره‌ای را باز نمی‌کرد، چه برسد به اکنون که شرایط پیچیده‌تر شده است. مخاطبی که می‌خواهد بیاید سالن یا آنلاین نمایش من را ببیند باید هزینه‌ای پرداخت کند؛ امامنِ حسین اکبرپور که تئاتر کار می‌کنم در مضیقه مالی هستم چه برسد به مخاطبی که به دلیل شرایط مالی بغرنج ترجیح می‌دهد نیازهای اساسی‌اش را در اولویت بگذارد.

این هنرمند می‌گوید: اگر از تله‌تئاتر صحبت کنیم می‌گویم بله خیلی خوب است با کارگردان هنری و تصویری نمایش را ضبط کنیم، اما اینکه فقط دوربین بگذاریم و تئاتر آنلاین ارائه کنیم به نظر من جذابیتی نخواهد داشت زیرا ما به تئاتر می‌رویم تا با هنرمندی که روی صحنه است همذات‌پنداری کنیم و با تماشای فیلم، حس هیچ وقت منتقل نخواهد شد.

تئاتر را ضرورت نمی‌دانیم

رضا حسینی که حدود چهل سال سابقه فعالیت در عرصه هنر دارد برای اجرای صحنه ای تئاتر، هیچ جایگزینی متصور نیست. او با بیان اینکه حتی در جشنواره‌ها نیز تا جایی که می‌تواند نمایش‌ها را زنده می‌بیند، می‌گوید: رکن اصلی و مهم‌ترین ویژگی تئاتر، زنده بودن است و همواره این ویژگی منحصربه‌فرد باعث ارتباط بین مخاطب و صحنه نمایش شده است.

از دیدگاه او اجرای تئاتر با مشکل روبه‌رو شده است زیرا تعطیل کردن آن از همه کارها راحت‌تر است و توضیح می‌دهد: اشکال این است که ما تئاتر را ضرورت نمی‌دانیم. فرض کنید رستوران‌ها و مغازه‌ها و اتوبوس‌ها، که فشرده‌تر است، همه فعال هستند اما تئاتر که می‌شود برای آن شیوه‌نامه تعریف کرد فعال نیست. تئاتر چون دولتی است با دستورالعمل‌ها بلافاصله تعطیل می‌شود، درحالی که بخش زیادی از خطر شیوع کرونا در مرحله تولید است، زیرا یک گروه نمایش باید پنج، شش ماه در کنار همدیگر باشند و تمرین کنند. چه بسا من در حال تمرین نمایش «مرغ سحر» بودم که یکی از اعضای گروهمان مبتلا شد و مجبور به تعطیلی کار شدیم.

حسینی اضافه می‌کند: از طرفی هر نمایشی را نمی‌شود در فضای آنلاین پخش کرد؛ عده‌ای فکر می‌کنند هر نمایشی پخش شدنی است؛ اما کاری که بخواهد از تلویزیون یا بستر

---

۲ نمایشگاه درباره طبیعت در نگارخانه‌های «آذرنور» و «روند» میزبان هنردوستان است

«خیم» به روایت داوینچی

امیرمنصور رحیمیان

نگارستان

برخلاف تصور برخی که می‌گویند: «ما آدم‌ها به یک‌سری از امور عادت نمی‌کنیم»، می‌خواهم بگویم که چرا عادت می‌کنیم، خوب هم عادت می‌کنیم! از مرگ و نیستی که دیگر چیزی بالاتر نیست. هم به نبود آدم‌ها عادت می‌کنیم هم به نبود شرایط و وسایلی که قبلا دم دستمان بوده است. تازه خیلی وقت‌ها از این فرصت جدیدی که برایمان درست شده است هم استقبال می‌کنیم. ما مثل تکه‌های چسبناک یک پازل بزرگ، به هم می‌چسبیم و جاهای خالی را با آدم‌های دیگر، رابطه‌های دیگر و وسایل دیگر، پر می‌کنیم. فقط یک مقدار درد نبود و نداشتن ممکن است اذیتمان کند که خوب به آن هم عادت می‌کنیم! ما آدم‌های زنده، خودکار و به خوبی می‌دانیم که زندگی همیشه راه خودش را پیدا می‌کند. پس نگران چیزی نیستیم و مشغول زندگی هستیم. این چیزهایی که در موردش فیلم می‌سازند هم جایشان همان جاست، توی فیلم‌ها! مثالش هم الی‌ماشاءا... زیاد است و نمی‌خواهم در این فرصت کوتاه، وارد این قضیه بشوم. ولی منظور و مقصودم از این حرف‌ها این است که ما حتی به زدن ماسک، مرگ و میر ناشی از کرونا، تغییر کردن سبک زندگی و هر چیز دیگری که مربوط به این مرض می‌شود هم عادت کرده‌ایم. اگر فکر کرده‌اید که کرونا تمام شده است و ریشه‌اش با دوتا واکسن قرار است کنده شود، ارجاعتان می‌دهم به اخباری که هر روز جهان در مورد این بیماری در حال پخش است. به هرحال یاد گرفته‌ایم، کج‌دارومریز با آن کنار بیاییم و حالا که زورمان بهش نمی‌رسد، در کنارش زندگی کنیم. یکی از مصادیقش هم بازگشایی دوباره هر جایی است که به دلیل این مرض تعطیل کرده بودیم. نگارخانه‌ها هم جزو همان جاهایی است که دیر یا زود به هر حال مجبور به بازگشایی‌شان بودیم. جاهایی که به مثابه مغازه‌ای است، برای فروش هنر. برای یک نوع تفریح مجانی، فراموش شده و دور افتاده از فرهنگ مردم. نقاشی و مابقی هنرهایی که رسانه‌ای جز دیدار مخاطبان با آثار و یا هنرمندان ندارند، بیشتر به نگارخانه‌ها وابسته هستند. ولی در تمام این مدتی که ویترین این مکان‌ها خالی بوده است، هنرمندان به عنوان تأمین کنندگان اصلی خوراک نگارخانه‌ها چه می‌کرده‌اند؟ خوب باید عرض کنم که با این حجم کاری که این روزها در معرض نمایش قرار دارند، به نظر حسابی سرشان گرم کار بوده است. این روزها به طرز خوشحال کننده‌ای برنامه بیشتر نگارخانه‌ها آن‌قدر شلوغ و متراکم است که گاهی مجبور می‌شوم دو یا سه نمایشگاه را در یک‌روز ببینم. اتفاقی که می‌افتد این است که مطلب را به ناچار، دوتا یکی به عرض برسانم.

اول به سراغ نمایشگاه «خیم» در نگارخانه «آذرنور» در خیابان راهنمایی می‌رویم. این نمایشگاه با موضوع طبیعت و گروهی برگزار شد. تعداد ۲۸ اثر از ۱۴ هنرمند در این نمایشگاه حضور دارند. امین صادقی، مهدی محدث، نوید ظفرعلی‌زاده، سید طاهر موسوی، رضا خلیلی، نونا نمازی، یگانه قدیریان، روجا احمدی، زهرا نعمتی، حسین مولوی، رسول حاج باقران، علی‌رضا نیک‌زاده، امیر مهدی وثوقی و جواد محدث هنرمندانی هستند که در این نمایشگاه شرکت دارند. هر کدام از آن‌ها به سبک‌های مختلف از آبستره و انتزاعی گرفته تا اکسپرسیونیسم و سوررئال و تکنیک‌های متنوع، از رنگ و روغن و آب‌رنگ گرفته تا مرکب و اکرلیک و کلاژ نقش زده‌اند.

نونا نمازی به عنوان شرکت کننده و برگزارکننده این نمایشگاه، تعریفی از این ضیافت رنگ و فرم در ابتدای این نمایشگاه نوشته و با نقل قولی از «لئوناردو داوینچی»، علت نام‌گذاری را به «خیم» توضیح داده است. او در انتهای نوشته‌ای که بر دیوار نقش شده گفته است: «بازنمایی

